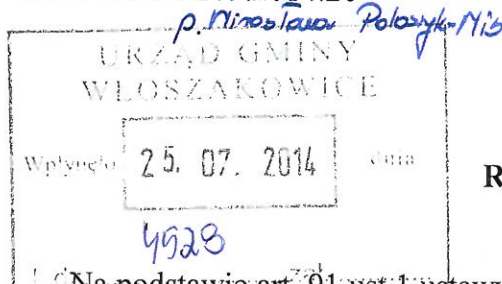

2014 -07- 22

WOJEWODA WIELKOPOLSKI

KN-I. 4131.1.269.2014.20

Rozstrzygnięcie nadzorcze

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r., poz. 594 ze zm.)

orzekam

nieważność ust. 3, ust. 4, ust. 5 w zakresie zwrotu „i przedłożeniu zaświadczenia lekarskiego” załącznika Nr 1 uchwały Nr XXXV/302/2014 Rady Gminy Włoszakowice z dnia 23 czerwca 2014r. w sprawie: określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za świadczone usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat i tryb ich pobierania – **ze względu na istotne naruszenie prawa.**

Uzasadnienie

Rada Gminy Włoszakowice działając na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy o samorządzie gminnym oraz art. 17 ust. 1 pkt 11, art. 50 ust. 6 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2013r., poz. 182 ze zm.) ustaliła szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia z opłat, jak również tryb ich pobierania.

Przedmiotową uchwałę Nr XXXV/302/2014 Rada Gminy Włoszakowice podjęła w dniu 23 czerwca 2014r. Uchwałę doręczono Wojewodzie Wielkopolskiemu w dniu 27 czerwca 2014r.

Dokonując oceny legalności przedłożonej do oceny uchwały organ nadzoru stwierdził, co następuje:

Zgodnie z powołanym w podstawie prawnej uchwały art. 50 ust. 6 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2013r., poz. 182 ze zm.) rada gminy określa, w drodze uchwały, szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również tryb ich pobierania.

W ust. 3 i ust. 4 załącznika Nr 1 do uchwały Nr XXXV/302/2014 Rada Gminy Włoszakowice określiła krąg podmiotów uprawnionych do uzyskania pomocy w formie usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych. Zgodnie z powołanym przepisem usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze przyznaje się osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób (punkt 1 ust. 3 załącznika nr 1 uchwały), osobie, która wymaga pomocy innych osób, natomiast rodzina, a także wspólnie zamieszkujący małżonek, nie mogą takiej pomocy

zapewnić (punkt 2 ust. 3 załącznika nr 1 uchwały). Ponadto Rada Gminy Włoszakowice postanowiła, iż pierwszeństwo przy przyznawaniu usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych mają: osoby samotne, osoby samotnie zamieszkujące i nie posiadające osób zobowiązanych do alimentacji, rodziny, w których wszyscy członkowie wymagają pomocy z powodu niepełnosprawności wynikającej z wieku lub choroby (ust. 4 załącznika nr 1 przedmiotowej uchwały).

Rada dokonując powyższej regulacji wykroczyła poza delegację wynikającą z wyżej powołanego art. 50 ust. 6 ustawy, który przyznaje radzie gminy kompetencje tylko do ustalenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze oraz określenia szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania. Katalog osób uprawnionych do uzyskania pomocy w formie usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych został uregulowany w 50 ust. 1 i ust. 2 ustawy o pomocy społecznej. Ustawodawca jednoznacznie określił, iż pomoc w formie usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych przysługuje „osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona”. Zgodnie z ust. 2 usługi opiekuńcze lub specjalistyczne usługi opiekuńcze mogą być przyznane również osobie, która wymaga pomocy innych osób, a rodzina, a także wspólnie niezamieszkujący małżonek, wstępni, zstępni nie mogą takiej pomocy zapewnić. Ustawodawca normując powyższe kwestie nie upoważnił rady gminy do jakiegokolwiek modyfikacji regulacji ustawowej. Stąd też postanowienia ust. 3 i ust. 4 załącznika badanej uchwały, które określają krąg osób uprawnionych do uzyskania przedmiotowej pomocy i to w sposób odmienny niż ustawa o pomocy społecznej, należy uznać jako sprzeczne z przepisami art. 50 ust. 1 i 2 wyżej wymienionej ustawy.

Rada Gminy Włoszakowice przyjmując, iż podstawą przyznania usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych jest również zaświadczenie lekarskie, bezpodstawnie nałożyła obowiązek przedłożenia zaświadczenia lekarskiego przy korzystaniu z tych usług.

Zgodnie z art. 50 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz, w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem. Z powyższego przepisu jednoznacznie wynika, jedyną formą usług opiekuńczych do której wymagane jest posiadanie zalecenia lekarskiego jest pielęgnacja. Należy podkreślić, iż ustawodawca nie uregulował podobnych zastrzeżeń odnośnie specjalistycznych usług opiekuńczych. Powyższa regulacja stanowi przekroczenie upoważnienia zawartego w art. 50 ust. 6 ustawy o pomocy społecznej. Powyższe stanowisko zajął Wojewódzki Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 10 lutego 2009r., sygn. akt IV SA/GI 428/08, który stwierdził, iż rada gminy przekracza uprawnienia zawarte w delegacji art. 50 ust. 6 ustawy o pomocy społecznej gdy rozszerza konieczność przedłożenia zaświadczenia lekarskiego przy korzystaniu z wszelkich usług opiekuńczych, albowiem art. 50 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej wymaga takiego zaświadczenia jedynie przy świadczeniu jednego rodzaju usług tj. pielęgnacji.

Z uwagi na powyższe organ nadzoru uznaje za zasadne stwierdzenie nieważności uchwały w części, o której mowa w sentencji.

Pouczenie:

Niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze może być zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z powodu niezgodności z prawem w terminie 30 dni od daty jego doręczenia, za pośrednictwem Wojewody Wielkopolskiego.

Otrzymują:

1. Rada Gminy Włoszakowice.
2. Wójt Gminy Włoszakowice.

Wz. Wojewody Wielkopolskiego

Przemysław Pacia
Wicewojewoda Wielkopolski